

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ - ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ - ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΝΙΑ

- Διαστηματικό περιεχόμενο: διάφωνα διαστήματα
- Μετρική δομή: σύνθετα και μικτά μέτρα
- Συγχορδίες: μείζονες, ελάσσονες, αυξημένες και ελαττωμένες συγχορδίες, είδη συγχορδιών στις μείζονες και ελάσσονες κλίμακες
- Εισαγωγή στην Τονική αρμονία: συγχορδίες στις κύριες βαθμίδες της κλίμακας, τετράφωνη μορφή συγχορδίας, θέσεις συγχορδίας (κλειστή - ανοικτή), αρμονικές συνδέσεις κύριων συγχορδιών στις μείζονες και ελάσσονες κλίμακες
- ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ (ΣΟΛΦΕΖ) ΠΑΤΗΣΤΕ **ΕΔΩ**. ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ.

ΠΙΑΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

- ΚΛΙΜΑΚΕΣ:

Do+ (σε δύο οκτάβες, σε παράλληλη και αντίθετη κίνηση). Όλες οι Μείζονες κλίμακες με διέσεις και υφέσεις (σε μία ή δύο οκτάβες και σε παράλληλη κίνηση)

Αρμονικές και Μελωδικές Ελάσσονες κλίμακες La-, Mi-, Si-, Re-, Sol-, Do-, Fa- (σε μία ή δύο οκτάβες και σε παράλληλη κίνηση). Fa#-, Do#-, Sol#- Re#-, La#- (σε μία οκτάβα και σε παράλληλη κίνηση)

Χρωματική κλίμακα με νότα εκκίνησης τη ντο σε μια οκτάβα

ΑΡΠΙΣΜΟΙ: Αρπισμοί τρίφωνων συγχορδιών με διπλασιασμό της θεμελίου (4 φθόγγοι: π.χ. ντο-μι-σολ-ντο) σε μία οκτάβα (ή σε δύο οκτάβες σε βασικές τονικότητες) σε ευθεία κατάσταση

ΣΥΓΧΟΡΔΙΕΣ: Τρίφωνες συγχορδίες με διπλασιασμό της θεμελίου, (4 φθόγγοι: π.χ. ντο-μι-σολ- ντο) σε ευθεία κατάσταση. Συνδέσεις συγχορδιών σε βασικές τονικότητες με την εξής ακολουθία I-IV-V-I και σύμφωνα με το παρακάτω μοντέλο:

ΕΡΓΑ (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ)

- ΣΠΟΥΔΕΣ:

Μέθοδος Πιάνου Ρώσικης Σχολής 'B Εκδοση (Α.ΝΙΚΟΛΑΕΒ) μετάφραση Λ.Τσακαλίδου:

No.130 (Η.Μπερκόβιτς) [legato με αναπνοές]

No.142 (Ε.Γκνέσινα) σε G major (legato-εναλλαγή του θέματος και στα δύο χέρια)

Από το κεφάλαιο Σπουδές:

No.8 (Α.Γκέντικε) G major (παράλληλη κίνηση - staccato)

L.Shitte(Λ.Σίττε) 25 Μικρές Σπουδές op.108: No.12 σε G major (basso cantabile, δεξί χέρι συγχορδίες), No. 18 σε A major (legato-τρίηχα), No.20 σε Es major (staccato)

C.Czerny-Practical Method for Beginners on the pianoforte Op.599: No.28 (legato-staccato) και No.32 (staccato)

CZERNY-GERMER (50 Little studies) part 1: No.27 σε G major (Εναλλαγή δαχτύλων 4,3,2,1 σε staccato), No.31 σε C major (Αρπάζ σε τριακοστά δεύτερα), No.40 σε Bes major (Συνεχής εναλλαγή κλειδιών)

CZERNY-GERMER (50 Little studies) part 1: No.27 σε G major (Εναλλαγή δαχτύλων 4,3,2,1 σε staccato), No.31 σε C major (Αρπάζ σε τριακοστά δεύτερα), No.40 σε Bes major (Συνεχής εναλλαγή κλειδιών)

C. CZERNY- Five Finger Exercises, Op. 777: No. 9 (κρατημένη κάτω φωνή στο αριστερό), No. 15 (Alberti bass με αλλαγές θέσεων)

C.GURLITT Op.101: No.3 «The Sunshiny Morning» (legato-staccato), No.4 «Northern strains» (marcato)

H.BERENS Op.70 (Book 3): No.49 in G major (legato)

D.KABALEVSKY, 24 Little pieces Op.39: Στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού

C.CZERNY 100 PROGRESSIVE STUDIES (Whithout Octaves : Op.139, Vol.1): No. 17 & 19 και στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού

F.Burgmüller Op.100: No. 3, 6 και στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού

H.Lemoine-Etudes Infantines Op.37 (Book 1): No. 5 (δέκατα έκτα με επεκτάσεις του 4ου δάκτυλου στο αριστερό), No. 7 (legato επαναλαμβανόμενα μελωδικά μοτίβα) και στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού

B. BARTÓK «MIKROKOSMOS» (Volume1): Στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού

• ΠΟΛΥΦΩΝΙΚΟ/ΠΡΟΚΛΑΣΙΚΟ ΕΡΓΟ:

COUPERIN, F. The Little Trifle από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire, Vol 1.
 PETZOLD, C. Menuet σε σολ μείζονα, αρ. 4 από τη συλλογή της Anna Magdalena Bach (αρ. 1 στο 1ο Μπαχ).
 PETZOLD, C. Menuet σε σολ ελάσσονα, αρ. 5 από τη συλλογή της Anna Magdalena Bach (αρ. 2 στο 1ο Μπαχ).
 BACH, J.S. Menuet σε σολ μείζονα, αρ. 7 από τη συλλογή της Anna Magdalena (αρ. 4 στο 1ο Μπαχ).
 BACH, J.S. Musette, αρ. 22 από τη συλλογή της Anna Magdalena (αρ. 8 στο 1ο Μπαχ).
 BARTÓK. B. Mikrokosmos, Vol 3, και ιδιαίτερα τα κομμάτια με αρ. 67, 82 και 87
 BABELL, W. Rigaudon, αρ. 13 από την ανθολογία Piano Music for Beginners (Editio Musica Budapest).
 HANDEL, G.F. Bouree από την ανθολογία Essential keyboard repertoire, Vol. 1
 DANDRIEU, J-F. The Fifers από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire, Vol. 1
 BACH, J.C. Minuetto από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire, Vol. 1

• ΕΡΓΟ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ή ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

CLEMENTI, M. Σονατίνα, αρ. 36, no. 1, 1ο μέρος και 3ο μέρος από την ανθολογία Sonatinas Album, No 1 (αρ. 7) .
 CLEMENTI, M. Σονατίνα, αρ. 36, no. 2, 1ο μέρος από την ανθολογία Sonatinas Album, No 1 (αρ. 8) .
 MOZART, W.A. Minuet από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire
 SCHUBERT, F. Écossaise από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire, Vol.1
 MOZART, W.A. Menuett από τη συλλογή Henle Album, Piano Music from Bach to Debussy
 ΣΚΑΡΒΕΛΗΣ, Μ. Αλφαβητάριο για πιάνο, και ιδιαίτερα τα κομμάτια: Παραδοσιακό τραγούδι, Αλλαγή κλειδιών και ρυθμός 5/8
 ΒΑΡΒΟΓΛΗΣ, Μ. Valse pour un petit nègre από το έργο Παιδικά κομμάτια για πιάνο
 SHOSTAKOVICH, D. A happy story από το έργο A childhood notebook
 KABALEVSKY, D. A little waltz από το έργο Ten children's pieces, αρ. 27
 STRAVINSKY, I. Larghetto από το έργο Les Cinq Doigts
 BARTÓK, B. My little graceful girl από το έργο For Children, Vol I: Hungarian melodies
 ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, Γ.Α. Andantino, αρ.1 από το έργο 14 Παιδικά πορτραίτα
 THOMPSON, J. A little Polish Dance (Mazurka) από τη μέθοδο John Thompson's Modern Course for the piano, Τεύχος 2.
 STREABBOG, J.L. Distant Bells από τη μέθοδο John Thompson's Modern Course for the piano, Τεύχος 2.
 MEUNIER, G. Le giraffe au noeud papillon από το 14 Pièces faciles pour le piano (Éditions H. Lemoine).
 NORTON, C. No.1, Open Space, από το More Microjazz I (Boosey & Hawkes)
 NORTON, C. No. 1, Foot Tapper από το Microstyles 2 (Boosey & Hawkes)

ΕΞΕΤΑΣΗ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΙΑΝΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΥ

- Μία κλίμακα σε μία ή δύο οκτάβες
  - Ένας αρπισμός τρίφωνης συγχορδίας με διπλασιασμό της θεμελίου σε μία οκτάβα (ή σε δύο οκτάβες σε βασικές τονικότητες) σε ευθεία κατάσταση
  - Μία τρίφωνη συγχορδία με διπλασιασμό της θεμελίου σε ευθεία κατάσταση
  - Μία σύνδεση συγχορδιών I-IV-V-I σε βασική τονικότητα
  - Τρία μουσικά έργα: Τα κομμάτια να είναι μικρής έκτασης και επιλογή αντίστοιχα από τις τρεις διαφορετικές παραπάνω ομάδες-κατηγορίες έργων, δηλαδή: Μία σπουδή, Ένα πολυφωνικό/προκλασικό έργο ή μέρος αυτού, Ένα έργο κλασικής ή μετέπειτα περιόδου ή μέρος αυτού. Τα κομμάτια να έχουν διαφορετικά μουσικά και τεχνικά χαρακτηριστικά και μπορεί να προέρχονται από τη (τις) μέθοδο/συλλογή (μεθόδους)/(συλλογές) που χρησιμοποιήθηκε (-καν). Η σπουδή να είναι αρκετά γρήγορη π.χ. Allegretto με ανεξαρτησία χεριών, με ποικίλες δυναμικές, ή άλλα χαρακτηριστικά όπως: συγκοπές, αντιχρονισμούς, τρίηχα, χρωματικά περάσματα (πεντάλ προαιρετικό)
- ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΘΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΜΝΗΜΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

- Κλασικισμός: απόδοση όρου “κλασικισμού” / χρονικά πλαίσια / ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο στην Ευρώπη – Αμερική / ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο στην Ελλάδα / το πέρασμα στον κλασικισμό / η 1η Σχολή της Βιέννης / μουσικές μορφές / η εξέλιξη των οργάνων της ορχήστρας και των μικρότερων οργανικών σχημάτων / το πέρασμα στο ρομαντισμό.
- Ρομαντισμός: απόδοση όρου “ρομαντισμός” / χρονικά πλαίσια / ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο στην Ευρώπη / ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο στην Ελλάδα / γενικά χαρακτηριστικά / περίοδοι / εκπρόσωποι / μουσικές μορφές / η εξέλιξη των οργάνων της ορχήστρας και των μικρότερων οργανικών σχημάτων / προγραμματική – περιγραφική και απόλυτη μουσική.
- Εθνικές μουσικές Σχολές: απόδοση όρου “Εθνικής Σχολής” / χρονικά πλαίσια / ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο στην Ευρώπη / κοινά χαρακτηριστικά των Εθνικών Σχολών / Εθνικές Σχολές κατά τη ρομαντική περίοδο / Εθνικές Σχολές κατά την Ύστερη ρομαντική περίοδο / μουσικές μορφές.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

- Ήχος Γ', ήχος βαρύς εναρμόνιος από τον Γα: Θεωρητικά στοιχεία (αρχική μαρτυρία, απήχημα, κλίμακα, δεσπόζοντες φθόγγοι, καταλήξεις), σύντομα (ειρμολογικά) μέλη στους εν λόγω ήχους (κεκραγάρια, εσπέρια στιχηρά και απόστιχα κατ' επιλογή, Τιμιωτέρα, πασαπνοάρια, αίνιοι κατ' επιλογή, σίχοι από τη σύντομη δοξολογία) και παραδοσιακά τραγούδια (στους ίδιους ήχους).
- Ήχος Β', ήχος πλ. Β' : Θεωρητικά στοιχεία (αρχική μαρτυρία, απήχημα, κλίμακα, δεσπόζοντες φθόγγοι, καταλήξεις), αναστάσιμο απολυτικό β' ήχου, σίχοι από τη σύντομη δοξολογία Ιωάννου Καββάδα σε ήχο β', σίχοι από τη σύντομη δοξολογία Μανουήλ Πρωτοψάλτου σε ήχο πλ. Β'.

ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ

- ΧΡΩΜΑ. ΉΧΟΣ ΠΛΑΓΙΟΣ ΤΟΥ Β'

Μαλακό χρώμα. Ήχος Β'. Ρυθμός 9σημος (ζείμπέκικο, καρσιλαμάς, συγκαθιστό). Χοροί: τσάμικος, ζωναράδικο. Ακουστικές ασκήσεις. Ρυθμικές και μελωδικές ασκήσεις. Αυτοσχεδιασμός

- ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Κλίμακα του πλ. του Β'. Θέση του αντίχειρα. Κομμάτια. Εισαγωγή καλαματιανού και συρτού σε ήχο πλ. του Β'. Αναφορά στον πλ. του Δ' χρωματικό, κομμάτια. Ήχος Β' από το δι. Το κε ύφεση πιο ψηλά από το ημίτονο. Δακτυλοθεσία: Δι-1ο, κε ύφεση-3ο, ζω-1ο, νη -2ο. Διαφορά σκληρού και μαλακού χρωματικού τετραχόρδου. Κομμάτια. Βασική δομή του 9σημου: 2-2-2-3 και 3-2-2-2, αλλά και 2-3-2-2. Χρονική αγωγή του 9σημου. Χοροί: ζείμπέκικο, καρσιλαμάς, συγκαθιστό. Χαρακτηριστική πενιά ζείμπέκικου. Κομμάτια. Ρυθμικά σχήματα συνοδείας για κάθε έναν από τους χορούς αυτούς. Κομμάτια. Σύντομη αναφορά στους τόπους προέλευσης των κομματιών και στον ιδιαίτερο μουσικό πολιτισμό τους. Ζητάμε από τον μαθητή να αναγνωρίσει τον ρυθμό του κομματιού που παίζουμε. Προοδευτικά από απλά και χαρακτηριστικά κομμάτια βοηθάμε τον μαθητή να βρει τον μηχανισμό. Ζητάμε από τον μαθητή να αναγνωρίσει σε ποιο ήχο είναι το κομμάτι που ακούει Πρώτα πρέπει να βρει αν είναι στο διατονικό γένος ή στο χρωματικό. Κατόπιν πρέπει να βρει σε ποιο φθόγγο κατέληξε η μελωδία. Αφού κάνουμε επανάληψη σε έναν συγκεκριμένο ήχο και παίζουμε αρκετά κομμάτια, ζητάμε από τον μαθητή να αυτοσχεδιάσει μια δική του μελωδία πάνω σε αυτόν τον ήχο και σε απλό ρυθμικό σχήμα που παίζουμε εμείς. Γίνονται παρατηρήσεις που έχουν να κάνουν με τον ήχο ή με τον ρυθμό.

- ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

Πλάτανος (Ήχος Πλ. Β'), Μ' έχεις μπερδεμένο (Ήχος Πλ. Β'), Γαλαζιανή (Ήχος Β'), Ελένη (Ήχος Β'), Ζείμπέκικο Αϊβαλιώτικο (Ήχος Α' Παθητικός), Λιανοτράγουδα/Ζωναράδικος (Ήχος Α'), Απάνω στην τριανταφυλλιά - Τσάμικος (Ήχος Γ'), Καρσιλαμάς (Ήχος Α'), Απάνω στην τριανταφυλλιά - Συγκαθιστός (Ήχος Α').

ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Για την κατάταξη στην Α' τάξη Λυκείου η εξέταση στο όργανο επιλογής είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ. Η ύλη ανά μουσικό όργανο και ανά τάξη βρίσκεται **ΕΔΩ**. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος επιθυμεί να εξεταστεί σε άλλο μουσικό όργανο, το οποίο δεν περιλαμβάνεται στα συνημμένα, παρακαλούμε όπως απευθυνθείτε στο σχολείο.

ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΘΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΜΝΗΜΗΣ.